

Natura 2000 gebied 3 – Duinen Vlieland

(Zie leeswijzer)

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Duinen
Status:	Habitatrichtlijn + Vogelrichtlijn
Site code:	NL2003061 + NL9802001
Beschermd natuurmonument:	-
Beheerder:	Staatsbosbeheer, Defensie, Rijkswaterstaat, particulieren
Provincie:	Friesland
Gemeente:	Vlieland
Oppervlakte:	1.535 ha

Gebiedsbeschrijving

Het gebied Duinen Vlieland wordt landschappelijk gekenmerkt door een uitgestrekt duingebied en bedijkte kwelders (Kroon's Polders). Vlieland is één van de kleinere eilanden in ons deel van de Waddenzee. De droge duinen zijn relatief kalkarm wat zich uit in korstmosrijke duingraslanden en heidebegroeiingen. Het gebied omvat ook enige boscomplexen die bestaan uit aangeplant naald- en loofbos en spontane opslag. Aan de westrand van het gebied ligt de Vliehors, een uitgestrekte strandvlakte met pionierduinen, jonge kwelderbegroeiing en een duinvallei. Het grootste deel van de Vliehors ligt in het Natura 2000 gebied Waddenzee.

In het gebied is een grote diversiteit aan duinvalleien aanwezig, die verschillen in de mate van infiltratie dan wel kwel. Centraal op het eiland zijn zure milieus van infiltratievalleien; op de ijsbaan is meer kwel aanwezig. De Kroon's Polders bestaan uit een reeks van duinvalleien met kalkrijke duinvalleivegetatie. Het reservaat bestaat uit een viertal kunstmatig afgesnoerde achterduinse strandvlakten. Ze zijn ooit aangelegd om te voorkomen dat het eiland zou doorbreken en om weiland te creëren. In drie van de vier polders wordt zout water ingelaten.

Begrenzing

Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van 1.533 ha, waarvan 186 ha uitsluitend Habitatrichtlijngebied betreft. Het overgrote deel van het gebied is zowel Vogelrichtlijngebied als Habitatrichtlijngebied. Deze cijfers betreffen bruto-oppervlakten omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen.

Het in hoofdstuk 2 genoemde (voormalige) beschermde natuurmonument Waddenzee I valt voor een klein deel binnen de begrenzing van Duinen Vlieland (30 ha). Het grootste deel van dit natuurmonument is gelegen binnen het aangrenzende Natura 2000-gebied Waddenzee.

De begrenzingen van het Vogelrichtlijngebied en van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) zijn op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde openbare wegen en bebouwing aan de rand van het gebied zijn zo mogelijk buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, perceelscheidingen en de overgang van kwelder naar duin.
- Onlogische verschillen (< 25 ha) tussen Vogel- en Habitatrichtlijngebied zijn opgeheven door de meest ruime grens aan te houden.

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea's toegelicht.

De begrenzing van het Habitatrictlijngebied is als volgt gewijzigd:

- Aan de oostzijde van de camping Stormemelk is de grens teruggelegd op de meer logische en herkenbare grens van het Vogelrichtlijngebied (- 1,1 ha);
- Een speelveld met groepsaccommodatie Vliehorst (Rozenbottelweg) en een aangrenzende bosstrook zijn uit de begrenzing gehaald (- 1,6 ha).

De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is als volgt gewijzigd:

- Rond het bedrijventerrein Oosterseveld is de begrenzing teruggelegd op de meer logische grens van het Habitatrictlijngebied tussen de bedrijfsterreinen naar het omringende duingebied (- 1,6 ha).

De begrenzing van het Vogel- en Habitatrictlijngebied is als volgt gewijzigd:

- Aan de westzijde van de bebouwde kom van Oost-Vlieland is een strook duin toegevoegd (1,1 ha), de grens met de bebouwing langs de Postweg wordt gevormd door de (doorgetrokken) kadastrale grens. Deze strook in eigendom van de Staat (SBB) vormt een geheel met de rest van het duingebied.

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitattype
H1310	Zilte pionierbegroeiingen
H1330	Schorren en zilte graslanden
H2120	Witte duinen
H2130	Grijze duinen
H2140	Duinen met kraaihei
H2160	Duindoornstruwelen
H2170	Kruipwilgstruwelen
H2190	Vochtige duinvalleien

Habitatrictlijnsoorten

Soortnr	Soort
H1903	Groenknolorchis

Vogelrichtlijnsoorten

Soortnr	Soort
A017	Aalscholver - b
A034	Lepelaar - b
A063	Eider - b
A081	Bruine kiekendief - b
A082	Blauwe kiekendief - b
A183	Kleine mantelmeeuw - b
A222	Velduil - b
A277	Tapuit - b
A338	Grauwe klauwier - b

Voorstel voor toevoegen aan de database:

H2110	Embryonale duinen ¹
H2180	Duinbossen ¹
A017	Aalscholver - n ⁹
A034	Lepelaar - n ⁹
A054	Pijlstaart - n ⁹
A056	Slobeend - n ⁹
A119	Porseleinhoen - b ⁵
A132	Kluut - n ⁹

A138 Strandplevier - b ⁷
 A162 Tureluur - n ⁹

Voorstel voor verwijderen uit de database:

A001 Roodkeelduiker - n ²⁵
 A021 Roerdomp - b ²⁰
 A062 Topper - n ²⁵
 A065 Zwarte zee-eend - n ²⁵
 A132 Kluut - b ²⁰
 A141 Zilverplevier - n ²⁵
 A143 Kanoet - n ²⁵
 A149 Bonte strandloper - n ²⁵
 A157 Rosse grutto - n ²⁵
 A176 Zwartkopmeeuw - b ²⁰
 A193 Visdief - b ²⁰
 A194 Noordse stern - b ²⁰
 A195 Dwergstern - b ²⁰

Kernopgaven

- 2.01 **Witte duinen en embryonale duinen:** Ruimte voor natuurlijke verstuiving: witte duinen H2120 en embryonale duinen H2110 o.m. van belang als habitat voor kleine mantelmeeuw A183, dwergstern A195, bontbekplevier A137 en strandplevier A138.
- 2.02 **Grijze duinen:** Uitbreiding en herstel kwaliteit van grijze duinen *H2130, ook als habitat van tapuit A277, velduil A222 en blauwe kiekendief A082, door tegengaan vergrassing en verstruweling.
- 2.03 **Duinheiden:** Behoud oppervlakte en kwaliteit duinheiden met kraaihei *H2140 en duinheiden met struikhei *H2150.
- 2.05 **Open vochtige duinvalleien (inclusief vochtige duinbossen):** Behoud oppervlakte en herstel kwaliteit van vochtige duinvalleien (*kalkrijk*) H2190_B. Behoud vochtige duinvalleien H2190 als habitat van roerdomp A021, lepelaar A034, blauwe kiekendief A082, velduil A222, noordse woelmuis *H1340, nauwe korfslak H1014 en groenknolorchis H1903 (vergroting oppervlakte is vrijwel overal gedaan). Op Terschelling en Schiermonnikoog meer ruimte voor duinbossen (*vochtig*) H2180_B.

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

- H1310** **Enjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia* spp. en andere zoutminnende planten**
 Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting Het habitatype zilte pionierbegroeiingen is momenteel in goede kwaliteit en over voldoende oppervlakte aanwezig, in de vorm van zowel zilte pionierbegroeiingen *zeekraal* (subtype A) als zilte pionierbegroeiingen *zevetmuur* (subtype B).
- H1330** **Atlantische schorren (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)**
 Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit schorren en zilte graslanden, *buitendijks* (subtype A).
 Toelichting Het habitatype schorren en zilte graslanden, *buitendijks* (subtype A) is momenteel in goede kwaliteit en over voldoende oppervlakte aanwezig in de Kroonpolders.
- H2110** **Embryonale wandelende duinen**
 Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting Het habitatype embryonale duinen is momenteel spaarzaam aanwezig op de overgang naar de Vliehors. Gezien de afbakening in de begrenzing tussen de Waddeneilanden en Waddenzee of Noordzeekustzone is het areaal op de Waddeneilanden niet zeer groot. Het betreft een habitatype waarvan de exacte locatie en de oppervlakte jaarlijks sterk kunnen wisselen ten gevolge van erosie- en sedimentatieprocessen.
- H2120** **Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* (“witte duinen”)**
 Doel Behoud oppervlak en kwaliteit.
 Toelichting Het habitatype witte duinen is momenteel over voldoende oppervlakte aanwezig, maar meestal in matige kwaliteit (vastgelegd en daardoor verouderd). Behoud van de kwaliteit (verstuiwing) in de zeereep is tevens van belang voor herstel van de kwaliteit van achtergelegen duingraslanden, kwelders en duinvalleien. Gezien de afbakening in de begrenzing tussen de Waddeneilanden en Waddenzee of Noordzeekustzone is het areaal op de Waddeneilanden relatief groot. Het betreft een habitatype waarvan de exacte locatie en de oppervlakte jaarlijks sterk kunnen wijzigen ten gevolge van erosie- en sedimentatieprocessen.
- H2130** ***Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie (“grijze duinen”)**
 Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, *kalkarm* (subtype B).
 Toelichting Het habitatype grijze duinen is momenteel nog over aanzienlijk oppervlakten in goede kwaliteit aanwezig in de vorm van grijze duinen, *kalkarm* (subtype B) waardoor het gebied een zeer grote bijdrage levert aan het landelijke doel voor het habitatype . Lokaal zijn de begroeiingen van dit habitatype sterk vergrast. Gezien de landelijke opgave voor uitbreiding oppervlakte en verbetering geldt ook voor dit gebied een verbeteropgave voor de matig ontwikkelde locaties.
- H2140** ***Vastgelegde ontkalkte duinen met *Empetrum nigrum***
 Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting De habitattypen duinheiden met kraaihei, *vochtig* (subtype A) en duinheiden met kraaihei, *droog* (subtype B) zijn momenteel met een grote oppervlakte aanwezig waardoor het gebied een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel voor beide subtypen van dit habitatype levert.
- H2160** **Duinen met *Hippophaë rhamnoides***

- Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting Het habitatype duindoornstruwelen is momenteel in goede kwaliteit over slechts een kleine oppervlakte aanwezig. Om de kwaliteit te behouden moeten alle successiestadia in het gebied voorkomen, ook de jonge stadia die als matig worden beoordeeld.
- H2170 Duinen met *Salix repens* ssp. *argentea* (*Salicion arenariae*)**
 Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting Het habitatype kruipwilgstruwelen is momenteel in goede kwaliteit en over voldoende oppervlakte aanwezig, veelal in mozaïek met andere duinvalleibegroeiingen van habitatype H2190 vochtige duinvalleien.
- H2180 Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied**
 Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit duinbossen, *droog* (subtype A) en duinbossen, *vochtig* (subtype B).
 Toelichting Het habitatype duinbossen is aanwezig in de vorm van duinbossen, *droog* (subtype A) en *vochtig* (subtype B). Uitbreiding van dit habitatype wordt op verschillende Waddeneilanden nagestreefd ter verbetering van de landelijke spreiding van dit habitatype.
- H2190 Vochtige duinvalleien**
 Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien, *open water* (subtype A) en vochtige duinvalleien, *hoge moerasplanten* (subtype D), uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (subtype B), uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige duinvalleien, *ontkalkt* (subtype C).
 Toelichting Het habitatype vochtige duinvalleien is momenteel in goede en matige kwaliteit aanwezig. Ten aanzien van het voorkomen van de vier subtypen is er verschil tussen de valleien in het westelijk deel van het eiland (Kroon's Polders, Vliehors, Meeuwenduinen) en het oostelijk deel van het eiland. In het westen komen vooral jongere valleien voor met begroeiingen van het habitatype vochtige duinvalleien, *open water* (subtype A), vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (subtype B) en vochtige duinvalleien, *hoge moerasplanten* (subtype D), terwijl in het oosten van het eiland met name het habitatype vochtige duinvalleien, *ontkalkt* (subtype C) aanwezig is. Het gebied levert een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel voor subtype vochtige duinvalleien, *ontkalkt* (subtype C).
- Soorten**
- H1903 Groenknolorchis**
 Doel Behoud omvang en kwaliteit biotoop voor behoud populatie.
 Toelichting: De groenknolorchis is momenteel in een levensvatbare populatie aanwezig. Voor duurzaam behoud zijn telkens opnieuw jonge successiestadia van habitatype H2190 vochtige duinvalleien, *kalkrijke* (subtype B) noodzakelijk.
- Broedvogels**
- A017 Aalscholver**
 Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 870 paren.
 Toelichting Na de vestiging in 1994 is het aantal paren aalscholwers sterk toegenomen tot maximaal 1.003 paren in 2002. Gemiddeld bedroeg het aantal paren in de periode 1999-2003 870. De kolonie bevindt zich in de Kroon's Polders. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.
- A034 Lepelaar**
 Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 170 paren.
 Toelichting Na de vestiging in 1983 is de populatie lepelaars gestaag gegroeid tot maximaal 216 paren in 2002. Gemiddeld bedroeg het aantal paren in de periode 1999-2003 169. Er

bevindt zich een verspreide kolonie in de duinen bij Vianen. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied levert voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A063 Eider

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 2.100 paren.

Toelichting Na een aanvankelijke toename sinds begin vorige eeuw, met enige ups en downs, heeft zeer recent enige afname van de eider plaatsgevonden. Maximaal werden 3.087 paren geteld in 1999 (1754 paren in 2002 en slechts 1055 in 2003). De soort broedt vooral in relatief open duin.

A081 Bruine kiekendief

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren.

Toelichting Na de hervestiging in de 70-er is de populatie bruine kiekendieven gestaag gegroeid tot een aantal van 20 paren in 2001 en 19 in 2003. De soort broedt vooral in vochtige duinvalleien en zoekt voedsel over het hele eiland. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A082 Blauwe kiekendief

Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 9 paren.

Toelichting Na de vestiging in het open duin van Vlieland in de 70-er was er aanvankelijk een geleidelijke toename van het aantal blauwe kiekendieven. In 1995 werden nog 9 paren vastgesteld. Daarna liep de stand terug: 4 paren in 2001 en 2 paren in 2002 en 2003. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is als doel uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied geformuleerd. Het gebied kan onvoldoende draagkracht leveren voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio centrale Waddengebied ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A119 Porseleinhoen

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 4 paren.

Toelichting De porseleinhoen is een zeer schaarse broedvogel in de Kroon's Polder met hooguit enkele paren. Ondanks de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie niet noodzakelijk gezien het geringe areaal potentieel biotoop. Het gebied kan onvoldoende draagkracht leveren voor een sleutelpopulatie.

A138 Strandplevier

Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een voor een populatie van ten minste 5 paren.

Toelichting In de 60-er jaren was er nog een sleutelpopulatie strandplevieren aanwezig. Momenteel staat de soort op het punt van uitsterven op Vlieland (2 paren in 2001, 0 paren in 2002 en 2 paren in 2003). Broedgevallen vinden doorgaans plaats op (schelpen)strand, bijvoorbeeld op de Vliehors. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is als doel uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied geformuleerd. Het gebied kan onvoldoende draagkracht leveren voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Waddengebied ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A183 Kleine mantelmeeuw

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van tenminste 2.500 paren.

Toelichting Na de vestiging in de 70-er jaren is het aantal paren kleine mantelmeeuwen sterk toegenomen. Aan deze groei lijkt nog geen einde te zijn gekomen. In 2002 zijn 3.019 paren waargenomen en in 2003 2.807. De soort broedt vooral in open duin. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A222 Velduil

Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 1 paar.

Toelichting Van oudsher is de velduil een zeldzame broedvogel met jaarlijks hooguit enkele paren. Ook in deze eeuw is de soort nog af en toe broedend met maximaal 1 paar. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is als doel uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied geformuleerd. Het gebied kan onvoldoende draagkracht leveren voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Waddeneilanden ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A277 Tapuit

Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van tenminste 35 paren.

Toelichting De tapuit is ook op Vlieland recentelijk sterk afgenomen. In 2003 zijn 14 paren waargenomen. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is als doel uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied geformuleerd. Het gebied kan onvoldoende draagkracht leveren voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Waddeneilanden ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A338 Grauwe klauwier

Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 1 paar.

Toelichting: In 2005 is voor het eerst sinds jaren weer een broedgeval van de grauwe klauwier vastgesteld nadat enige jaren reeds potentiële broedparen waren waargenomen. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied kan onvoldoende draagkracht leveren voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Waddeneilanden ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

Niet-broedvogels

A017 Aalscholver

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 610 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting Het gebied heeft voor de aalscholver o.a. een functie als slaappleats. Trendgegevens niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende, want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A034 Lepelaar

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddelde 90 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting Aantallen lepelaars zijn van nationale betekenis. Het gebied heeft voor de soort o.a. een functie als slaappleats (Kroon's Polders) voor vogels die in de omgeving foerageren, in relatie tot de lokale, sterk gegroeide broedkolonie. Trendgegevens zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende, want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A054 Pijlstaart

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 220 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting Het gebied heeft voor de pijlstaart die in de omgeving foerageren o.a. een functie als slaapplaats. Trendgegevens van de soort zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende, want de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding heeft betrekking op de toekomstverwachting (afname internationale populatie).

A056 Slobeend

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 260 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting Het gebied heeft voor slobeend die in de omgeving foerageren o.a. een functie als slaapplaats (Kroon's Polders). Trendgegevens zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende, want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A132 Kluut

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 220 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting Het gebied heeft voor kluten die op het aangrenzende wad foerageren o.a. een functie als slaapplaats (Kroon's Polders). Trendgegevens van de soort zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende, want de landelijke aantallen liggen boven de drempelwaarde.

A162 Tureluur

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 2.100 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting De aantallen tureluurs zijn van nationale betekenis. Het gebied heeft voor tureluurs die op het aangrenzende wad foerageren o.a. een functie als slaapplaats (Kroon's Polders). Trendgegevens zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende, want er is geen landelijke herstelopgave van toepassing.

Synopsis

<i>Habitattypen</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H1310_A Zilte pionierbegroeiingen (<i>zeekraal</i>)	-	-	=	=
H1310_B Zilte pionierbegroeiingen (<i>zeevetmuur</i>)	+	-	=	=
H1330_A Schorren en zilte graslanden (<i>buitendijks</i>)	-	-	=	=
H2110 Embryonale duinen	+	+	=	=
H2120 Witte duinen	-	+	=	=
H2130_B Grijze duinen (<i>kalkarm</i>)	--	++	>	>
H2140_A Duinheiden met kraaihei (<i>vochtig</i>)	-	++	=	=
H2140_B Duinheiden met kraaihei (<i>droog</i>)	-	++	=	=
H2160 Duindoornstruwelen	+	+	=	=
H2170 Kruiwilgstruwelen	+	+	=	=
H2180_A Duinbossen (<i>droog</i>)	+	-	>	>
H2180_B Duinbossen (<i>vochtig</i>)	-	-	>	>
H2190_A Vochtige duinvalleien (<i>open water</i>)	-	-	=	=
H2190_B Vochtige duinvalleien (<i>kalkrijk</i>)	-	+	>	=
H2190_C Vochtige duinvalleien (<i>ontkalkt</i>)	-	++	>	>
H2190_D Vochtige duinvalleien (<i>hoge moerasplanten</i>)	-	-	=	=

<i>Soorten</i>		<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1903	Groenknolorchis	--	+	=	=

<i>Broedvogelsoorten</i>		<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
A017	Aalscholver	+	+	=	=
A034	Lepelaar	+	+	=	=
A063	Eider	--	++	=	=
A081	Bruine kiekendief	+	-	=	=
A082	Blauwe kiekendief	--	+	>	>
A119	Porseleinhoen	--	-	=	=
A138	Strandplevier	--	-	>	>
A183	Kleine mantelmeeuw	+	+	=	=
A222	Velduil	--	+	>	>
A277	Tapuit	--	+	>	>
A338	Grauwe klauwier	--	-	>	>

<i>Niet-broedvogelsoorten</i>		<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
A017	Aalscholver	+	s-	=	=
A034	Lepelaar	+	s-	=	=
A054	Pijlstaart	-	s-	=	=
A056	Slobeend	+	s-	=	=
A132	Kluut	-	s-	=	=
A162	Tureluur	+	s+	=	=

¹ Op basis van recente informatie blijkt het habitattypen thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.

⁵ Aantal thans hoger dan 1% van Nederlandse broedpopulatie of bijdrage van gebied noodzakelijk t.b.v. sleutelpopulatie.

⁷ Soort toegevoegd vanwege herbegrenzing tussen Natura 2000 gebieden.

⁹ Herstel van een technische fout database 2004.

²⁰ Soort vervalt t.g.v. herbegrenzing binnen Natura 2000.

²⁵ Soort vervalt t.g.v. herbegrenzing binnen Natura 2000.